

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 14.12.2020
Vår ref.: 201914982-21
Arkiv: 611
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anette Ødegård
22959269/anod@nve.no

Oversendelse av tillatelse til ny 132/33 kV transformator i Narvik transformatorstasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF konsesjon for å bygge og drive en ny 132/33 kV transformator med ytelse 100 MVA og et 33 kV GIS-anlegg i Narvik transformatorstasjon, Narvik kommune. Vedlagt oversendes NVEs tillatelse. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/kraftledninger.

Søknaden

Statnett SF har i søknader av 17. januar 2020 og 24. august 2020 søkt om en ny 132/33 kV transformator med ytelse 100 MVA og et nytt 33 kV gassisolert innendørsanlegg (GIS-anlegg) med 13 stykk 33 kV bryterfelt i Narvik transformatorstasjon. Transformatoren skal erstatte dagens 50 MVA transformator, som Statnett ønsker å bruke som reservetransformator. Dagens reservetransformator på 30 MVA er fra 1966, og i dårlig forfatning. Statnett skriver at det er knyttet usikkerhet til om denne vil fungere ved et eventuelt utfall, og de ønsker derfor å skifte ut denne.

Statnett skriver at de i tillegg til dagens 50 MVA transformator, har en transformator på 100 MVA i stasjonen. Denne er fra 2011, og vil fortsatt være i drift, slik at det vil være to transformatorer hver med ytelse 100 MVA og en reservetransformator med ytelse 50 MVA i Narvik transformatorstasjon.

Statnett søker om et tilbygg i forlengelse av dagens stasjonsbygning som skal huse det elektriske anlegget. Tilbygget er ca. 10 meter bredt og vil ha et samlet areal på 17 m². Utvidelsen er vist på figur 1.

Statnett begrunner søknaden med at dagens transformorkapasitet er for lav. For å ivareta forsyningssikkerheten, og legge til rette for fremtidig forbruksvekst til Narvik søker de om å øke transformatorytelsen med 50 MVA.

NVEs behandling søknaden

Høring av konsesjonssøknaden

Konsesjonssøknad ble sendt på høring 22. januar 2020. Fristen for å komme med merknader ble satt til 22. februar 2020.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Følgende instanser for søknaden på høring: Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune, Narvik kommune og Nordkraft Nett AS. Statnett ble bedt om å orientere berørte naboer om høringen. NVE mottok totalt to uttalelser. Disse, sammen med Statnetts kommentarer 23. mars 2020 er sammenfattet nedenfor.

Nordland fylkeskommune skriver i uttalelse av 13. februar 2020 at de anser tiltaket som positivt, og legger til rette for fremtidig forbruksvekst. Tiltaket berører ikke kjente, verneverdige kulturminner, eller er i konflikt med vesentlige regionale interesser knyttet til friluftsliv, naturmangfold, vannforskrift eller landskap. Fylkeskommunen skriver at dersom det gis konsesjon vil Statnett pålegges en aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle treffe på kulturminner.

Statnett skriver at aktsomhets- og meldeplikt etter kulturminneloven inngår i kontrakt med entreprenør.

Narvik kommune skriver i uttalelse av 19. februar 2020 at Statnett sin transformatorstasjon ligger i hensynsone for ras- og skredsoner, H 301_1, faresone. Det planlagte tilbygget må avklares av hensyn til dette. Skredfarevurderinger skal utføres i henhold til kraft i Byggteknisk forskrift og veileder fra NVE. Dersom området ikke kan «friskmeldes» eller sikres mot skred ved etablering av skredvoller o.l., kan utbyggingen ikke tillates etter plan- og bygningsloven. For nye anlegg eller ombygginger innen anleggskonsesjon er det satt vilkår om at kommunen skal forelegges saken. Dersom det gis konsesjon forutsettes det at saken, med illustrasjon av bygget og kart som viser plassering forelegges kommunen.

Statnett skriver at de er kjent med rasproblematikken i området. Planlagt bygg er utenfor faresonen i skredkart. I 2013 utredet Sweco, på oppdrag fra Statnett rasfaren knyttet til området transformatorstasjonen er plassert, og det ble vurdert at det ikke var behov for umiddelbare tiltak under forutsetning om at eksisterende vegetasjon ovenfor tomten beholdes. Denne skogen er i tilsvarende tilstand som da vurderingene ble gjort i 2013. Statnett har lagt ved Sweco sin rapport.

NVEs vurdering og vedtak

Vurdering av behov

Statnett begrunner tiltaket med å bytte ut dagens 50 MVA transformator med en ny 100 MVA transformator med at det vil gi økt i forsyningsikkerhet, og tilrettelegge for forventet forbruksvekst. Statnett skriver at de vurderer transformatorkapasiteten i stasjonen i dag til å være for dårlig, og at i dag blir forbruket under transformatorstasjonen tidvis avlastet av lokal produksjon fra kraftverkene Håkvik (10 MW) og Nygård (20 MW). Dagens transformator (T2) er på 100 MVA, og i tunglastperioder er forbruket i Narvik transformator i størrelsesorden 90 MVA. I slike situasjoner er Statnett helt avhengig av lokal produksjon for å kunne forsyne Narvik by.

DSO, som er ansvarlig for drift og utvikling av kraftnettet i området er Nordkraft Nett. Frem mot 2035 forventer Nordkraft Nett betydelig forbruksvekst under Narvik transformatorstasjon. Statnett skriver at de hatt løpende dialog med Nordkraft Nett AS angående behov og utforming av tiltaket. Videre påpeker NVE at Hålogaland Kraft Nett orientert, og at de ikke har noen kommentarer til prosjektet.

Nygård kraftverk, på 20 MW, skal i ifølge Nordkraft Produksjon fornyes innen 2025. Kraftverk mater i dag inn på underliggende nett, og om det etter oppgraderingene av kraftverket fortsatt skal være tilknyttet dette er usikkert. Nordkraft Produksjon vurderer å heller knytte kraftverket til 132 kV-nettet. Dersom dette skjer må det økte forbruket dekkes gjennom nedtransformering i Narvik transformatorstasjon, som vil medføre en ytterligere lastøkning på omtrent 20 MW i stasjonen.

På bakgrunn av disse forhold er NVE enige i at det er behov for å øke transformeringskapasitet i Narvik transformatorstasjon, både for å ivareta forsyningsikkerheten, og for å legge til rette for fremtidig forbruksvekst.

Teknisk beskrivelse og vurdering av anlegg

Narvik transformatorstasjon består i dag av et innendørs 132 kV AIS-koblingsanlegg, to innendørs 33 kV koblingsanlegg (et GIS-anlegg og et AIS-anlegg plassert i to forskjellige bygg), to transformatorer på hhv. 50 MVA og 100 MVA, og en kald reservetransformator på 30 MVA.

Statnett har søkt å bytte ut dagens 50 MVA transformator med en transformator med ytelse 100 MVA og omsetningsforhold 132/33 kV, og at denne 50 MVA transformatoren beholdes som reserve. Dagens 30 MVA reservetransformator skal rives. Med tanke på alder og tilstand på dagens reservetransformator, mener NVE det er fornuftig at denne erstattes med en nyere.

NVE mener det er fornuftig å øke transformatorkapasiteten i Narvik ved å sette inn en ny transformator med ytelse 100 MVA, og beholde dagens 50 MVA transformator beholdes som reservetransformator. Vi er enig i valget med å bygge ut stasjonen med plass til en fremtidig tredje transformator, da dette legger til rette for å øke kapasiteten på sikt.

Statnett har i tillegg søkt om et nytt 33 kV GIS-anlegg med SF₆-gass som isolasjonsgass. Anlegget vil inneholde ca. 1301 kg SF₆. Statnett anser dette som det eneste aktuelle alternativet på grunn av plassmangel. De skriver at andre kapslede anlegg med alternative gasser ville medført større tilbygg og behov for sanering/flytting av garasjebygg på tomten. Det er i dag ikke forbud mot bruk av denne SF₆-gass, men NVE ønsker at Statnett gjøres oppmerksom på at virkemidler for å begrense bruk av SF₆-gass er under utredning.

Samfunnsøkonomisk vurdering, og vurdering av alternative løsninger

Statnett har sett på alternative løsninger for å øke transformatorkapasiteten i Narvik transformatorstasjon, hvor den omsøkte løsningen er benevnt som «alternativ 3».

-
Alternativ 0	Ny reservetransformator på 50 MVA som erstatter dagens på 30 MVA
Alternativ 1	To nye transformatorer med høyere kortslutningsimpedans, ek. Dagens T2 blir tilgjengelig reserve for Statnett. Ombygging i dagens 33 kV GIS-anlegg. Dagens T1 blir ny reserve i Narvik.
Alternativ 2	En ny transformator T1, montere dempespøler på T1 og T2, ombygging av 33 kV GIS-anlegg. Dagens T1 blir ny reserve i Narvik.
Alternativ 3	Ny T1 på 100 MVA og nytt, samlet 33 kV GIS-anlegg, som erstatter dagens 33 kV GIS- og AIS-anlegg. Dagens T1 blir ny reserve i Narvik.
Alternativ 4	Ny T1 på 80 MVA som gir kortslutningsytelse innenfor dimensjoneringen av GIS- og AIS-anlegget. Ombygging av 33 kV GIS-anlegg. Dagens T1 blir ny reserve.

Statnett har gjort en samfunnsøkonomisk vurdering av omsøkt løsning sammenlignet med nullalternativet, vist i Tabell 1. Den samfunnsøkonomiske analysen viser nåverdi av investeringskostnader og forventede avbruddskostnader for nullalternativet og alternativ 3. Det er brukt en analyseperiode på 40 år og kalkulasjonsrente 4 prosent.

For resterende alternativ er det gjort en enklere kvalitativ vurdering. I alternativ 1 og 2 er investeringskostnadene vurdert av Statnett til å være hhv. 6 MNOK og 10 MNOK høyere enn for omsøkt løsning. I alternativ 4 er investeringskostnadene vurdert til å være 7 MNOK lavere enn for omsøkt løsning, men dette alternativet medfører flere ikke-prissatte negative konsekvenser ift. omsøkt løsning. Blant annet kan ikke ombyggingen utføres uten driftsstans av stasjonen, og løsningen legger ikke til rette for å sette inn en fremtidig tredje transformator og ivareta fremtidig forbruksvekst. NVE anser alternativ 3 som den mest aktuelle løsningen, og mener at det ikke er nødvendig med en ytterligere samfunnsøkonomisk vurdering av alternativene 1, 2, og 4.

Virkning	Nullalternativ [MNOK]	Alternativ 3 [MNOK]	Netto nytte [MNOK]
Investeringskostnad	-29	-87	-58
Økte drift- og vedlikeholdskostnader	0	-2	-2
Reduksjon av tapskostnader	0	2	2
Restverdi	0,3	9,7	9,4
Forventede avbruddskostnader (KILE)	-55	0	55
Sum	-83,7	-77,3	6,4

Tabell 1: Statnett sin samfunnsøkonomiske analyse av nullalternativ og omsøkt løsning.

Om Statnetts lastprognose legges til grunn antas det at det omsøkte tiltaket vil medføre samfunnsøkonomiske samfunnsøkonomisk gevinst på 6,4 MNOK sammenlignet med nullalternativet.

I beregningen av avbruddskostnader har Statnett lagt følgende lastutvikling til grunn:

- Dagens last frem t.o.m. 2025
- 20 MW økt utveksling i perioden 2026-30
- 40 MW økt utveksling i perioden 2031-35
- 55 MW økt utveksling f.o.m. år 2036

Vi mener at denne lastutviklingen er konservativ, da lastutviklingen tilsvarer Nordkraft Nett sitt «lavlast scenario», og ikke inkluderer omlegging av lokal kraftproduksjon. Nordkraft Nett sitt middelvekst-scenarioet ligger om lag 15 MW høyere, og i tillegg kan det bli behov for å forsyne ytterligere 20 MW forbruk hvis Nygård kraftverk kobles på 132 kV-nettet i stedet for på 33 kV-nettet som i dag. Et scenario med høyere lastprognose vil gi høyere avbruddskostnader, og vil etter vår mening styrke omsøkt alternativ ytterligere. I tillegg mener vi at verdien av at omsøkt alternativ øker ytterligere ved at Statnett tilrettelegger for plass til å installere en tredje transformator på 100 MVA på et senere tidspunkt.

Legger en til grunn Statnetts noe konservative lastprognose vil tiltaket medføre samfunnsøkonomiske besparelser i størrelsesorden 6,4 MNOK sammenlignet med nullalternativet. Med høyere lastvekst vil besparelsen bli større, og NVE mener derfor det er rasjonelt av Statnett å investere i økt transformeringskapasitet i Narvik transformatorstasjon.

Forhold til plan- og bygningslovens byggesaksbehandling

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven. Narvik kommune skriver at i saker som meddeles anleggskonsesjon skal kommune forelegges saken med illustrasjon av bygget og kart som viser plassering og at det gjelder for nye anlegg eller ombygginger.

NVE viser til energiloven § 3-1, som ligger til grunn for at NVE kan gi tillatelser til å bygge, eie og drive elektriske anlegg. Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner. Dette gjelder også tillatelse til nødvendige bi-anlegg, som veier og riggplasser og bygninger. Bygg som i direkte tilknytning til den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. NVE mener tilbygget faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles i Narvik kommune. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840). Statnett er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges. NVE har sendt saken på høring til Narvik kommune, med kart som viser tiltaket og illustrasjon av bygget. Vedlagt er fasadetegninger, som viser plassering av bygg, størrelse og høyde. Fasadetegningene vil være førende, og Statnett skal bygg i tråd med disse. NVE mener dette imøtekommer uttalelsen fra Narvik kommune.

Vurdering av miljø-, areal- og visuelle virkninger

Bygget vil ha samme fasade og konstruksjon som eksisterende bygg, og utvidelsen skjer innenfor stasjonsgjerdet på stasjonstomten der Statnett er grunneier. NVE vurderer at tilbygget på 190 m² ikke vil medføre vesentlig endre virkninger for omgivelsene. Vi vektlegger at det vil være et påbygg på eksisterende bygningsmasse, og ha samme fasade, se figur 1. Videre er det et vegetasjonsbelte mellom naboer og transformatorstasjonen som Statnett skriver skal opprettholdes. NVE legger dette til grunn, og mener dette bidrar til å skjerme stasjonen fra bebyggelse.

Fylkeskommunen skriver at det ikke er kjente, verneverdige kulturminner i området. NVE konstaterer at det heller ikke registrerte naturverdier. Fylkeskommunen kan ikke se at tiltaket kommer i konflikt med vesentlige regionale interesser knyttet til friluftsliv, naturmangfold, vannforskrift eller landskap, NVE er enig i fylkeskommunens vurderinger.

Figur 1: Omsøkt tilbygg vist med i oransje firkant i figur til venstre. Som vil være en forlengelse av eksisterende bygning som vist i figur til høyre.

Vurdering av ras- og skredfare

Narvik kommune skriver eiendommen ligger i hensynsone for ras- og skredssone, H 301_1, faresone, og det planlagte tilbygget må avklares av hensyn til dette.

NVE er klar over skredfaren på området der dagens anlegg er bygget. Når transformatorstasjonen ble etablert hadde en ikke samme kunnskap, og ikke minst fokus, på skredfare. Statnett skriver at sikkerhetsklasse for tilbygget tilsier at de etter sikkerhetskravene i TEK17 § 7-3 skal utenfor skredssone 1:5000. Tilbygget er søkt i det nordvestre hjørne av transformatorbygget, og det omsøkte tilbygg ligger utenfor skredssone 1:5000. Siden det omsøkte tiltak ligger utenfor skredutsatt område vurderer NVE at det ikke er behov for ytterligere utredninger av skredfaren.

Narvik kommune viser videre til hensynssone i kommuneplanens arealdel, som er avsatt ut fra aktsomhetskart for snøskred og steinsprang (NGI). Denne har en større utbredelse enn nevnte faresoner. Kommunen skriver at NVE sin faresonekartlegging er utført etter at kommuneplanens arealdel ble vedtatt, og er en nyere og mer nøyaktig kartlegging av skredfaren i området. NVE legger denne til grunn.

Figur 2: Tiltaksområdet ligger innenfor faresone skred i bratt terreng. Narvik transformatorstasjon er vist lysegrå firkant, og påbygget lyseblå firkant. Kilde: NVE Atlas/Statnetts kommentarer til høringsuttalelse.

Konklusjon

NVE mener tiltaket vil bedre forsyningssikkerheten i området, og tilrettelegge for forventet forbruksvekst. Tiltaket vil etter vår vurdering ha begrensede virkninger for allmenne interesser, og vi mener det foreligger grunnlag for at konsesjon kan innvilges.

I medhold av energiloven § 3-1 gir NVE konsesjon til Statnett SF for følgende anlegg i Narvik transformatorstasjon:

- En transformator med ytelse 100 MVA og omsetning 132/33 kV.
- Et tilbygg på 190 m².

Anleggskonsesjon meddelt Statnett SF 17. januar 2020, NVE ref. 201914982-6, bortfaller. Ny anleggskonsesjon gis med varighet samme varighet som den gamle anleggskonsesjonen, til 1. juni 2035.

Orientering av naboer

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte naboer og gjenboere. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Anette Ødegård
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland
Naboer/gjenboere
Narvik kommune
NORDKRAFT NETT AS
NORDKRAFT NETT AS
Nordland fylkeskommune
Statnett SF v/Matias Ebbe Theisen

Orientering om rett til å klage

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 5 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.

Sakskostnader

Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

VEDLEGG

Fasadetegning

